

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 24ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1949

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ **Γεν. Γραμματεὺς** παρουσιάζει τὰ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας ἀποσταλέντα βιβλία, μεταξὺ δὲ αὐτῶν τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μουσείου Μπενάκη *Ἐθνικαὶ Ἑλληνικαὶ ἐνδυμασίαι*, τόμ. Α΄, Ἀθήναι 1948, δι' ἣν εἶπε τὰ ἑξῆς:

— Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸ νεωστὶ ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ κ. **Ἀντωνίου Ἐμμ. Μπενάκη** Λεύκωμα τῶν Ἑλληνικῶν ἐνδυμασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπόκεινται εἰς τὸ Μουσεῖον Μπενάκη. Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην προτάσσει ἡ περὶ τὴν Ἑλληνικὴν λαϊκὴν τέχνην ἐμπείρως ἀσχολουμένη κυρία Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη.

Ὁ κ. Ἀντώνιος Μπενάκης, ἀδρότατα δαπανήσας πρὸς ἴδρυσιν τοῦ ὁμωνύμου Μουσείου καὶ γενναίως χορηγῶν ἐκ τῆς ἰδίας περιουσίας πρὸς πλουτισμὸν καὶ συντήρησιν τοῦ σημαντικωτάτου μουσείου, οὐδεμιᾶς φείδεται δαπάνης, ὅπως τοὺς ἀξιολόγους αὐτοῦ καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς καθιστᾷ προσιτοὺς δι' ἀνταξίων ἐκάστοτε δημοσιεύσεων εἰς εὐρύτερον κύκλον καὶ παρ' ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Μία τῶν σπουδαιότερων συλλογῶν τοῦ Μουσείου Μπενάκη εἶναι ἡ τῶν Ἑλληνικῶν κεντημάτων καὶ ἐθνικῶν ἐνδυμασιῶν, διὰ τῆς περισυλλογῆς τῶν ὁποίων διασφύζεται σημαντικὸν ἐθνικὸν κεφάλαιον καὶ πολύτιμος ἱστορικὴ κληρονομία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὴν συλλογὴν ταύτην ὁ πάντοτε ἐθνικῶς σκεπτόμενος κ. Ἀντώνιος Μπενάκης ἀπεφάσισε νὰ ἐκδώσῃ εἰς ἔγχρωμον δημοσίευμα μὴ διστάσας νὰ προβῇ εἰς μεγάλας θυσίας καὶ διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῶν πρωτύπων καὶ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀντιγράφων διὰ τοῦ, ἀποθανόντος ἐν τῷ μεταξύ, δοκίμου ζωγράφου Sperling, εἶναι ἀξία πάσης ἐξάρσεως καὶ διὰ τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ διὰ τὴν εὐκρίνειαν, ὥστε τὰ ἀντίγραφα ταῦτα νὰ ἀποβῶσιν ἀληθῆ ἱστο-

ρικά τεκμήρια πάσης σχετικῆς μελέτης περὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐθνικῶν ἔνδυμασιῶν.

Ὁ κ. Μπενάκης διὰ τοῦ πρώτου τούτου μέρους τῶν ἔθνικῶν ἔνδυμασιῶν προσφέρει εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους πολύτιμον βοήθημα, διὰ τοῦ ὁποίου συνεχίζονται κατὰ θαυμαστὸν τρόπον αἱ πρὸς τὸ ἔθνος ὑπηρεσίαι τῆς οἰκογενείας Μπενάκη, τῶν ὁποίων εὐγνώμονα ἀνάμνησιν διατηρεῖ καὶ ἡ ἡμετέρα Ἀκαδημία.

Ὁ κ. Σ. Κουγέας καταθέτει τὸ βιβλίον *Ἔργα καὶ Ἡμέραι*, τ. α' καὶ β', Βόλος 1948, τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφαρσάλων κ. Ἰεζεκιήλ καὶ λέγει τὰ ἑξῆς:

— Ὁ Σεβασμιώτατος καὶ λογιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κύριος Ἰεζεκιήλ εἶναι γνωστὸς διὰ τὴν πολυμερῆ καὶ γόνιμον αὐτοῦ δρασίαν, τὴν συγγραφικὴν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν. Διδάκτωρ τῆς Νομικῆς καὶ πτυχιούχος τῆς Θεολογίας, ἐκαλλιέργησε μὲ ζηλευτὴν ἀμφιδεξιότητα ἀμφοτέρως τὰς ἐπιστήμας, δημοσιεύσας πλείστας μικρὰς πραγματείας ἐπὶ θεμάτων τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καὶ τῆς καθόλου Ἱστορίας. Ἐρευνητικὸς ζῆλος τὸν συνώδευε πάντοτε, ὁποῦδήποτε εὐρισκόμενον. Καταγόμενος ἀπὸ τὴν Καλαμάταν καὶ συγγενεῦον ἐκ μητρὸς πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῶν λογίων καὶ φιλιστόρων Δουκάκηδων, ἠρεύνησε τὴν Ἱστορίαν τῆς Καλαμάτας καὶ τῆς Μεσσηνίας, συνέλεξεν ἔγγραφα καὶ ἐδημοσίευσεν πολλὰς βιογραφικὰς καὶ ἄλλας μελέτας.

Διακονῶν ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὡς ἐφημέριος τῆς ἐν Τεργέστη Ἑλληνικῆς Κοινότητος καὶ ἐπισκεπτόμενος συχνὰ κατ' ἐντολὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δι' ὑπηρεσιακοὺς λόγους καὶ τὴν Βενετίαν, δὲν ἔπαυε μελετῶν τὰ Ἀρχεῖα τῶν ἐν θαυμαστῇ ἄλλοτε ἀκμῇ ἑλληνικῶν ἐκείνων παροικιῶν καὶ ἀντιγράφων ἐπιτυμβίους ἐπιγραφὰς ἀπὸ εὐρωπιῶντας ἑλληνικοὺς τάφους. Ἐκ τῶν ἐρευνῶν δ' ἐκείνων προῆλθε σειρὰ δημοσιευθειῶν πραγματειῶν, ἐξ ὧν αἱ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐν Βενετίᾳ Κοινότητος μᾶς εἶναι πολὺ χρήσιμοι, μάλιστα τώρα ὁπότε εὐτυχῶς συζητεῖται μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας ἡ τακτοποίησις τοῦ ἀπὸ ἐτῶν ἐκκρεμοῦντος ἔθνικοῦ τούτου ζητήματος.

Μετασχὼν τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς, πλὴν τῶν πολεμικῶν ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ὁποίων τραυματισθεὶς ἔλαβε τὸ Ἀριστεῖον Ἀνδρείας, ἐνδιεφέρετο νὰ ἐξετάζη τὰ προφαινόμενα κατὰ τὴν ἐκστρατευτικὴν πορείαν ἱστορικὰ ἵχνη τοῦ ἀπὸ αἰῶνων ἐκεῖ ζῶντος ἑλληνισμοῦ, καὶ ἐδημοσίευσεν πολυτίμους ἐκ τῆς ἐκστρατείας ἐκείνης παρατηρήσεις, ἐντυπώσεις καὶ περιγραφὰς μαχῶν, ὡς π.χ. ἡ Γιγαντομαχία τοῦ Τουλοῦ-Μπουναρ κ.ἄ. Ἀνελθὼν δὲ τὸν Μητροπολιτικὸν θρόνον τῆς Θεσσαλιώτιδος, ἐνέκυψεν εἰς συνεχεῖς καὶ ἀξιολόγους ἱστορικὰς περὶ τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας αὐτοῦ ἐρεῦνας, αἱ δὲ δημοσιευθεῖ-

αι σχετικαί μελέται ὡς π.χ. «Αἱ περὶ τῶν Μονῶν τῆς Πίνδου καὶ ἡ περὶ τῶν ὄρεινῶν πληθυσμῶν τῶν Ἀγρῶφων» ἀπέβησαν ἐν πολλοῖς διαφωτιστικαὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ τοπογραφίαν τῆς Θεσσαλίας.

Τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ παντοδαπὰ αὐτὰ δημοσιεύματα, καρπὸς πενηκονταετοῦς ἀκαμάτου ἐργασίας, πραγματεῖαι ἐλάσσονες, ἄρθρα, ὀμιλίας, βιβλιοκρισίαι, δημοσιευμένα εἰς διάφορα περιοδικά, εἰς ἔφημερίδας ἐπαρχιακάς, ἢ εἰς μικρὰ χωριστὰ τεύχη, σκορπισμένα καὶ δυσεύρετα, ἀναδημοσιεύονται κατ' ἀγαθὴν καὶ ἀξιέπαινον γνώμην τοῦ συγγραφέως ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἰς ἔκδοσιν ἀποτελεσθεῖσαν ἀπὸ τούτων δύο τούτους τόμους, τοὺς ὁποίους ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω σήμερον εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, προσδοκᾶται δὲ νὰ ἐκδοθῇ καὶ τρίτος, «εἰ Θεὸς θέλει», ὡς ὁ Σεβασμιώτατος λέγει εἰς τὸν πρόλογον τοῦ Β' τόμου.

Τὸ ἔργον φέρει τὸν Ἡσιόδειον τίτλον «Ἔργα καὶ Ἡμέραι», τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀναγράψει εἰς παρόμοιον ἔργον καὶ ἄλλος παλαιότερος τῆς Θεσσαλίας Ἱεράρχης, ὁ ὑπέροχος Μητροπολίτης Λαρίσης Δωρόθεος ὁ Σχολάριος, ὁ ἀείμνηστος εὐεργέτης τοῦ Ἐθνικοῦ μας Πανεπιστημίου. Ὁ τίτλος εὐστοχεῖ πολὺ, διότι πλὴν τῶν εἰς διαφόρους ἔφημερίδας καὶ περιοδικὰ ἐγκατεσπαρμένων διατριβῶν διὰ διάφορα ζητήματα, κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ ἐκ διαφόρων τόπων δημοσιευθεισῶν, περιλαμβάνονται εἰς τοὺς τόμους τούτους καὶ ὅσα κατὰ καιροὺς ὑπὸ ἄλλων καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐδημοσιεύθησαν, ἀφορῶντα εἰς τὴν ποιμαντορικὴν ἢ τὴν καθόλου χριστιανικὴν δρᾶσιν τοῦ Σεβασμιωτάτου, κηρύγματα, ὀμιλίας, ἀποστολαί, μάλιστα δὲ ἀγαθοεργίαι, ἴδρυσις νοσοκομείων, φιλοπτώχων ταμείων, παιδικῶν ἐξοχῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ἔργων κοινωνικῆς προνοίας, ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν, τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν συνδρομήν, τὴν ἠθικὴν τε καὶ τὴν ὑλικὴν, τοῦ σεβαστοῦ Ἱεράρχου.

Εἰς τὸν Α' τόμον, ἀποτελούμενον ἐξ 700 περίπου σελίδων, δημοσιεύονται ὑπὲρ τὰ 300, εἰς δὲ τὸν Β' τόμον, ἀριθμοῦντα 830 σελίδας ὑπὲρ τὰ 500 τοιαῦτα παντοδαπὰ ἄρθρα καὶ διατριβαί. Ἡ δημοσίευσις γίνεται ὄχι κατὰ εἰδολογικὴν, ἀλλὰ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, ἣτις καὶ αὐτὴ δὲν βαίνει πάντοτε ἀδιατάρακτος. Ἡ ἐκτύπωσις γενομένη ἐπιμελείᾳ τοῦ Γραμματέως τῆς Μητροπόλεως Καρδίτσης κ. Μίσσα ἔχει σχετικῶς τυπογραφικὰ λάθη, ἰδίως εἰς τὰ λατινικὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα, ἀλλὰ τοῦτο, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἔργον ἐτυπώθη εἰς ἐπαρχιακὸν τυπογραφεῖον (τοῦ Βόλου), πρέπει νὰ κριθῇ ἐπιεικῶς. Ἀμφότεροι οἱ Τόμοι πωλοῦνται εἰς ὄφελος τοῦ Γηροκομείου «ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ».

Ἐπαινοῦντες καὶ συγχαίροντες τὸν Σεβασμιώτατον πολυγραφώτατον Ἱεράρχην, ὅστις εἶναι καὶ τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας πιστὸς φίλος, εὐχόμεθα Αὐτῷ μακρὰς τὰς «ἡμέρας» καὶ γενναῖα ὅπως πάντοτε τὰ «Ἔργα».

Ὁ κ. Δ. Λαμπαδάριος παρουσιάζει τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Κ. Παπαϊωάννου : *Θερμοδυναμική*, Ἀθήναι 1948, καὶ ἀναπτύσσει τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΣΕΔΡΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ.—Πορίσματα μικροβιολογικῶν ἐρευνῶν ἐπὶ μολύνσεων τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος, ὑπὸ Ἐμμ. Μανουσάκη*.

Εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν μολύνσεων τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος τρία χαρακτηριστικὰ σημεῖα ἀπασχολοῦν τὴν Ἐπισημὴν.

Τὸ πρῶτον εἶναι ἡ μέχρι ἀπογοητεύσεως ἐπιμονὴ των. Τὸ δεύτερον ἡ περιοδικὴ ὑποστρόφη των καὶ ἡ διαδοχικὴ μετάστασις τῆς φλεγμονῆς εἰς τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ οὐρογεννητικοῦ συστήματος καὶ τὸ τρίτον ἡ ἀδυναμία τῆς ἐγχειρητικῆς ἀγωγῆς, εἰς τὸ νὰ ἀποσβέσῃ τὴν μόλυνσιν καὶ τὰς ἀπροβλέπτους πάντοτε νέας ἐντοπίσεις τῆς, ἀνεξαρτήτως τῶν προσκαίρων ἐπιτυχιῶν τῆς.

Ἡ ἐκ τῆς εἰδικότητός μου προκύπτουσα ἐνασχόλησις νὰ ἀναζητῶ μικροβιοφορεῖς ἐπὶ πάσης ἐπιδημίας, ἡ συνεργασία μου μὲ τοὺς εἰδικοὺς οὐρολόγους καὶ χειρουργοὺς εἰς τὸ πεδίον τῆς μικροβιολογικῆς διαπιστώσεως τῶν οὐρολογικῶν παθήσεων, καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μου διὰ τὴν ἀμοιβαδικὴν ἐνδημίαν, ἥτις, λόγῳ τῆς ἐξαπλώσεώς της κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐπλούτισε τὴν χώραν διὰ τοιοῦτων μολύνσεων, μού παρέσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθῆσω μέγαν ἀριθμὸν περιπτώσεων μολύνσεως τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος, ὥστε νὰ δικαιουμαι συμμετοχῆς εἰς τὴν προσπάθειαν αἰτιολογήσεως τοῦ τεθέντος τριπλοῦ προβλήματος, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον συνέπεσε νὰ ἐνδιαφερθῶ διὰ πολλὰς περιπτώσεις ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐγκαταστάσεώς των καὶ νὰ τὰς παρακολουθῆσω ἕκτοτε μικροβιολογικῶς μετὰ τῶν ἐκάστοτε βοηθῶν μου ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

Τὸ πρῶτον συμπέρασμα ὅπερ προέκυψεν ἀπὸ τὴν τοιαύτην πολυχρόνιον παρατήρησιν, εἶναι ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τῶν οὐρολογικῶν μολύνσεων ὀφείλεται εἰς μικροβιακὴν ἐναλλαγὴν, ἥτοι εἰς τὴν διαδοχικὴν ἐπέμβασιν ἐνὸς νέου μικροβίου, ὑποκαθιστῶντος τὸ προηγηθέν, μόλις κατορθῶσῃ ὁ ὄργανισμὸς νὰ ἐξοικειωθῇ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μὲ τοῦτο.

Ἀπὸ τὰ συχνότερον συναντώμενα μικρόβια ἐναλλαγῆς, τὴν πρώτην θέσιν κατέχουν ὁ κολιβάκιλλος, ὁ στρεπτόκοκκος καὶ ὁ σταφυλόκοκκος· ἐξ αὐτῶν ὁ κολιβάκιλλος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις διατηρεῖται τὸν περισσότερον χρόνον εἰς τὸ προσκήνιον.

* EMM. MANOUSSAKIS, Les causes profondes et cachées de la ténacité des infections urinaires.